

Asia: VN/13615/2019

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta liikenneturvallisuusstrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

EHYT ry kiittää mahdollisuudesta lausua liikenneturvallisuusstrategiasta. EHYT kiittää erityisesti strategian laaja-alaisuutta, joka näkyy mm. päihteiden käytön sekä myös siihen kytkeytyvien mielenterveys- ja elämänhallinnanteemojen huomioimisena strategiassa.

Ennaltaehkäisevän näkökulman sekä päihteidenkäytön vaikutuksen huomioimista liikenneturvallisuuden yhtenä tekijänä voisi kuitenkin vahvistaa EHYTin näkökulmasta seuraavissa kohdissa:

Toimenpide-ehdotus 3 (s. 48) tuo ansiokkaasti esiin päihderiippuvuuden yhtenä keskeisenä liikenneturvallisuuden taustatekijänä. Päihderiippuvuuden sijaan tässä suosituksessa voitaisiin kuitenkin viitata päihteidenkäyttöön laajemmin, sillä myös käytöllä, joka ei täytä riippuvuuden kriteereitä, on haitallisia seurauksia.

Suositus nostaa esiin varhaisen puuttumisen. Varhainen puuttuminen on yksi tehokas päihderiippuvuuden haitallisten seurausten ehkäisyn keino. Sen ohella on kuitenkin tärkeää hyödyntää myös muita vaikuttavia menetelmiä päihdehaittojen ehkäisemiseksi, joita nimetään mm. liikenneturvallisuusstrategiassa aiemmin mainitussa päihde- ja riippuvuusstrategiassa sekä ehkäisevän päihdetyön lain toimeenpano-ohjelmassa.

Luku 6.3 tuo ansiokkaasti esille eri toimijoiden liikenneosaamisen systemaattisen ja pitkäjänteisen kasvattamisen. Liikenneosaamisen ohella esimerkiksi omana toimenpide-ehdotuksenaan tässä

voitaisiin mainita myös laajemmin lasten- ja nuorten elämönhallinnan taitojen tukeminen osana laaja-alaista riskikäyttäytymisen haittoja ennalta-ehkäisevää kasvatustyötä, sillä elämäntaitojen (mm. tunne-, päätöksenteko- ja sosiaaliset taidot) tukeminen ja mm. päihdekasvatus sen osana lisäävät tutkitusti elämönhallintaa ja ehkäisevät monenlaisia riskikäyttäytymisen muotoja.

Vaihtoehtoisissa toimenpide-ehdotuksissa tuodaan esiin mahdollisuus laskea autolla ajamisen promillerajaa liikenneturvallisuuden lisäämiseksi (s. 70). EHYT kannattaa keskustelun jatkamista liikenteen promillerajan alentamisesta 0,2 promilleen. Suomi on lähivaltioista ainoa maa, jossa liikenteen promilleraja on 0,5. Myös OECD:n edustajat ovat rohkaisseet Suomea pohtimaan promillerajan alentamista. Promillerajan laskulla olisi merkitystä ennen kaikkea suomalaisen päihdekulttuurin muovaamisessa: alkoholiannosten laskemisesta olisi tärkeä päästä ajatteluun, että liikenne ja alkoholi eivät ylipäättään kuulu yhteen missään tilanteissa.

Päihdeongelman tehokas ehkäisy vaatii resursointia ja poliittista päätöksentekoa. On tehtävä eri toimijoiden välistä monialaista yhteistyötä pitkäaikaisesti ja koko elämänkaaren huomioiden. Strategia huomioi ansiokkaasti tämän, mutta samalla ehkäisevän päihdetyön näkökulmaa voisi strategiassa edelleen vahvistaa, esimerkiksi edellä mainituissa kohdissa. Myös ehkäisevän päihdetyön järjestötoimijoiden mainitseminen strategian eri kohdissa, samoin kuin heidän viranomaisten sekä eri kuntien toimijoiden kanssa tekemänsä ehkäisevän työn tärkeyden mainitseminen, voisi edelleen vahvistaa strategiaa.

Pakarinen Marja
Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry